

Använd akamprosats och naltrexon för att minska risken för återfall vid alkoholism

Både akamprosats (Campral) och naltrexon (Naltrexon Vitaflo) ökar andelen alkoholfria patienter samt andelen dagar utan missbruk och konsumtion. Behandling med preparaten behöver inte begränsas till specialistvård och förskrivningen kan med fördel öka.

Säkra epidemiologiska data från Sverige avseende alkoholberoende saknas. I behandlingsrekommendationerna från Läkemedelsverket anges att cirka fem procent av Sveriges vuxna befolkning, angett som punktprevalens, är beroende av alkohol. Omvandlat till Stockholms län innebär detta knappt 73 000 personer (beräknat på 1,45 miljoner invånare över 20 år).

Endast en liten bråkdel av dessa personer behandlas med akamprosats eller naltrexon enligt läkemedelsstatistiken. Förskrivning av dessa väldokumenterade läkemedel kan med fördel öka. Målet vid behandling är att minska alkoholrelaterade problem. Behandlingsmålen i de enskilda fallen ska sättas i samråd med patienten.

Välbelagd effekt

Effekten av de rekommenderade läkemedlen är välbelagd. Medlen ökar andelen alkoholfria patienter, andelen dagar utan missbruk samt andelen dagar utan konsumtion. Den förväntade effekten av de rekommenderade medlen är i storleksordning 12-15 procent utöver placeboeffekten på mellan 25 och 40 procent. Effekten kvarstår efter behandling. Publicerade studier sträcker sig till tolv månaders behandling.

Alkoholberoende är en kronisk recidiverande sjukdom som ofta fordrar att behandlingen upprepas i perioder. Dokumentationen talar också sammanfattningsvis för att det vid okomplicerat alkoholberoende räcker om behandling med akamprosats eller naltrexon kompletteras med läkarkonsultationer som innefattar råd och stöd för att kliniskt relevant behandlingseffekt ska uppnås.

Motiverande samtal

Att bara råda en patient att upphöra med ett ohälsosamt beteende leder sällan till förändring och kan till och med resultera i att patientens motstånd mot att förändra beteende förstärks.

Motiverande samtal är en metod som förstärker patientens egna drivkrafter och som förespråkas vid olika typer av beteendeförändring. Utbildning i motiverande samtal erbjuds bland annat inom beroendevården och tar vanligen cirka två dagar.

Påverkan på belöningssystemet

Både akamprosat och naltrexon påverkar hjärnans belöningssystem. Akamprosat förmodas hämma effekten av glutamat i CNS. Glutamatfrisättningen är förhöjd efter långvarigt alkoholmissbruk.

Naltrexon är opioidantagonist och motverkar den överaktivitet i det endogena opioidsystemet som uppkommer vid missbruk, och som antas bidra till drogsug. Observera att naltrexon kan ge akut opiatabstinens hos individer som har opiater i kroppen (till exempel heroin men även opiatanalgetika som innehåller kodein). Båda medlen ger lindriga och i viss mån övergående biverkningar. Biverkningarna är begränsade och godartade.

Läksaks expertgrupp
för psykiatriska sjukdomar

Referenser

1. Statens beredning för medicinsk utvärdering. Behandling av alkohol- och narkotikaproblem. [SBU Rapport 2001;156](#).
2. Läkemedelsverket. Läkemedelsbehandling av alkoholberoende. [Behandlingsrekommendation 2007;18\(1\):10-15](#).
3. Statistiska Centralbyrån. [SCB Befolkningsstatistik/länkar till regional statistik](#).